

zal intusschen op hem gelet moeten worden. 't Is geen kind meer, zoo jong als hij is. Die indische jongens zijn zoo verbazend vroeg rijp." En hij vertelde wat hij gezien had, dien middag in de oude stad.

„Zoo.... Nou.... Wijs jij hem maar ernstig op de gevaren en hij zal wel op leeren passen." Iets bijna schampers klonk in Paulines toon. „Zeg hem vooral dat zijn lichaam een heele fijne machinerie is, die hij nauwgezet moet verzorgen.... Ook zijn soort heb ik ruimschoots leeren kennen daarginds.... Er zijn er veel zoo onder de Franschen, lastig, maar verstandig, zonder een zweem van poëzie....

„Ja-ja.... Je zult wel van allerlei onder handen gehad hebben."

„O.... o.... !" Zij bracht haar handen voor haar gezicht. Een korte huiver deed haar lichaam trillen.

Veel en druk vertelde Pauline die eerste dagen — bevreemdend in haar die vroeger nooit zoo praterig was geweest, er altijd wat moeite meê had, ontroerende ervaringen mee te deelen. Overspanning, dacht Huib. Hij liet haar maar rustig begaan. Opgewonden soms beschreef zij haar patiënten, hun wreede verwondingen en verminkingen, hun booze ziekten en vergiftigingen, deed de menschelijke geaardheden uitkomen, de vaak zoo zonderlinge manieren en uitingen, sprak ook over haar mede-verpleegsters, de doktoren, professoren en assistenten — hun vreemde ijdelheden en parmantige stokpaardjes, hun stiekeme intriges, hun zoogenaamd geheime geschiedenissen — die intusschen overal werden rondgefluisterd, beoordeeld, belachen meestal. Zij imiteerde hun stemmen, houdingen en gebaren, zij schaterde of proestlachte er dikwijls zelf nog om. Waarna ze soms eensklaps in snikken uitbarsten kon, als overmande haar opnieuw de geweldige inspanning, de diepe verschrikking, die, alles bijeengenomen, het voor haar geweest moest zijn. Een wereld van leed, van wanhoop en verwording, had zich voor haar geopend, waarin de zoogenaamd gezonden, de genezers, vaak niet de minst ontaarden, hulpbehoevenden of zieken bleken te zijn. En toch — telkens voegde zij 't erbij — ook zooveel prachtige momenten had ze beleefd of bijgewoond daarginds, zooveel voorbeelden van beheersching, van liefde en offervaardigheid. Dikwijls, en dan meest met een lichte verwarring, een bewogenheid die ze trachtte te verbergen, citeerde ze den beeldhouwer, den verminkte, die op zijn stille, onopgesmukte manier, ondanks het eigen verschrikkelijk lijden, zulke wijze en zachte woorden zeggen kon. Sprak overigens over hem maar zelden, vluchtig en terloops, met veel minder spontane levendigheid en plastische typeeringslust dan over de anderen. „Och !" zei ze, toen Huib daar zijn verwondering eens over uitsprak, „k heb ook al zooveel over hem geschreven immers." En na een poosje, over haar naaiwerk gebogen: „Hij is zoo bitter ongelukkig